

A Magyar Tudományos Akadémia elnökei és főtitkárai

*Szerkesztette
Szilágyi Adrienn*

MTA HUN REN

Budapest, 2023

A kötet a Magyar Tudományos Akadémia és Könyvtára alapításának 200 éves évfordulója, az MTA200 ünnepi programsorozata keretében, az Akadémia támogatásával jelent meg.

© Szilágyi Adrienn, 2023

© Szerzők, 2023

© Magyar Tudományos Akadémia, HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, 2023

ISBN 978-963-416-384-8

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás,
a nyilvános előadás, a rádió- és televízióadás,
valamint a fordítás jogát, az egyes tanulmányokat illetően is.

Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia és a HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Nyomdai előkészítés: HUN-REN BTK Történettudományi Intézet

Tudományos Információs Osztály

Vezető: Kovács Éva

Olvasószerkesztő: Bardi Erzsébet, Kovács Éva

Képszerkesztő: Kocsis Gabriella

Tördelés: Demeter Gitta

Nyomdai munka: Pauker Holding Kft., Budapest

Felelős vezető: Strausz Éva

Vizi E. Szilveszter

Vizi E. Szilveszter

Vizi E. Szilveszter a Budapesti Orvostudományi Egyetemen (ma: Semmelweis Egyetem) 1961-ben általános orvosként végzett. Klinikai farmakológus. Az orvostudomány kandidátusa fokozatot 1969-ben szerzte meg, majd 1977-ben az orvostudomány doktora, 1985-ben az MTA levelező tagja, 1990-ben az MTA rendes tagja lett. A nevéhez köthető a neuronok nem-szinaptikus interakcióinak felfedezése, az ingerületátvitel preszinaptikus noradrenerg és purinerg szabályozásának leírása az idegrendszerben, a szimpatikus idegrendszer szerepének felismerése a citokinek termelésében és az immunegyensúly szabályozásában. Kutatási területe továbbá a nem-szinaptikus receptorok és transzporterek, mint gyógyszer-célpontok, valamint az analóg agymodell és hibrid kémiai ingerületátvitel.

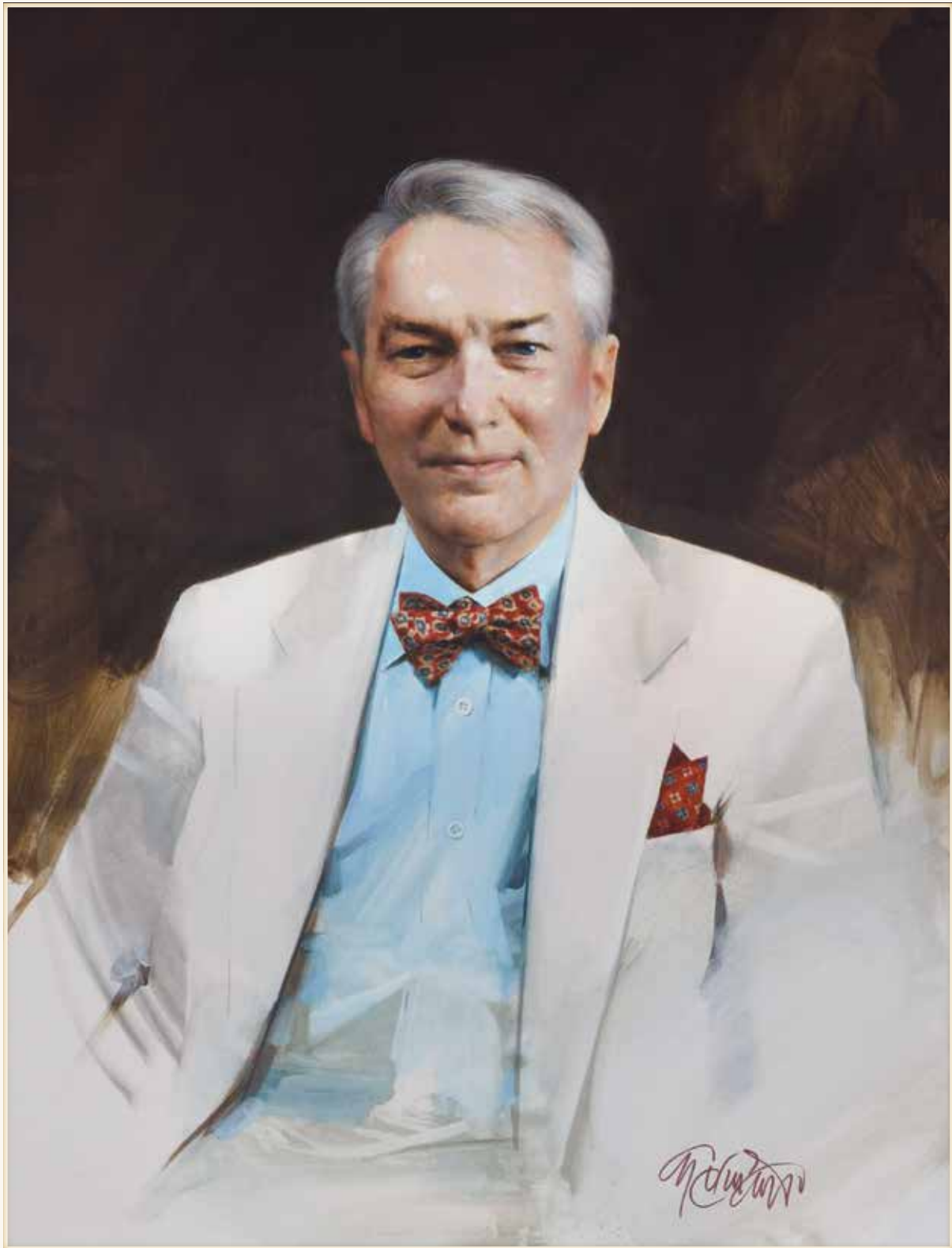
Budapest, 1936. december 31.

2002. május 7. –
2008. május 6.

I/18. Gyémánt László:
Vizi E. Szilveszter
2003

OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Budapesti Orvostudományi Egyetem (SE) Gyógyszertani Intézet, tanársegéd 1961-ben, adjunktus 1967-ben, egyetemi docens 1974-ben, egyetemi tanár 1977–; Orvostovábbképző Egyetem, tanszékvezető egyetemi tanár 1989–2002; Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem, professzor 1982–2001; vendégprofesszor New York 1984–2001, Oxford, Mainz; Mindentudás Egyeteme tévésorozat elindítója 2002–2007; Törzsasztal TV magazinműsor egyik megalapítója és műsorvezetője 2005–2014; megalapítója az UNESCO-val közös World Science Forumnak 2004.

MUNKAHELYEK

Budapesti Orvostudományi Egyetem (SE), oktató, kutató, egyetemi tanár 1961–1981; Egészségügyi Minisztérium Tudományos Kutatási Főosztálya, főosztályvezető-helyettes 1977–1981; Orvostovábbképző Egyetem, illetve HIETE tanszékvezető egyetemi tanár 1982–2002; MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, tudományos igazgatóhelyettes 1981–1988, igazgató 1988–2002; MTA, elnök 2002–2008; Semmelweis Egyetem és Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet, emeritus professzor 2008–.

VEZETŐ TISZTSÉGEK

Idegtudományi Világszövetség (IBRO) Ösztöndíj Bizottsága, igazgató 1988–1995; Közép- és Kelet-európai Együttműködés Alapítvány, kuratóriumi elnök 1994–1999; Magyar Atlanti Tanács, alelnök 1995–, elnök 2000–, tiszteletbeli elnök 2020–; Magyar Labdarúgó-szövetség, elnökségi tag 2010–2015; MTA, alelnök 1996–2002; Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság, elnök 1995–2002, örökös tiszteletbeli elnök 2017–; Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, elnök 2000–2016; Egészségügyi Tudományos Tanács, elnök 2001–2002; Richter Gedeon Nyrt., igazgatótanácsi tag 2008–; Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., kuratóriumi elnök 2011; Magyarország Barátai Alapítvány, elnök 2011–; Kék Bolygó Alapítvány, kurátor 2016–; Magyar Corvin-lánc Testület, elnök 2018–; MTA Akadémia Klub Egyesület, elnök 2020–.

AKADÉMIAI TAGSÁGOK

Európai Akadémia (London); Európai Tudományos és Művészeti Akadémia (Salzburg); Belga Királyi Orvostudományi Akadémia; Krakkói Tudományos Akadémia; Szent István Tudományos Akadémia.

DÍJAK

Széchenyi-díj 1993; „Szent Kincs Érdemrend Arany és Ezüst Csillaga” (a japán császártól) 2002; Prima Primissima Díj 2003; Széchenyi-nagydíj 2012; Corvin-lánc 2012; George Washington Díj 2012; MTA Aranyérem 2017; Magyar Szent István-rend 2021; Hungarian American Coalition Award 2023.

FŐBB PUBLIKÁCIÓK

The inhibitory action of noradrenaline and adrenaline on acetylcholine output by guinea-pig ileum longitudinal muscle strip. Társ szerzővel, *British Journal of Pharmacology* (1969) 35. 110–128.

Acetylcholine release from guinea-pig ileum by parasympathetic ganglion stimulants and gastrin-like polypeptides. *British Journal of Pharmacology* (1973) 47. 765–777.

Evidence that acetylcholine released by gastrin and related polypeptides contributes to their effect on gastrointestinal motility. Társ szerzőkkel, *Gastroenterology* (1973) 64. 268–277.

The inhibitory effect of adenosine and related nucleotides on the release of acetylcholine. Társ szerzővel, *Neuroscience* 5 (1976) 1. 391–398.

Non-synaptic Interactions between Neurons: Modulation of Neurochemical Transmission. Pharmacological and Clinical Aspects. John Wiley & Sons Inc., 1st edition (1984).

External Ca-independent release of norepinephrine by sympathomimetics and its role in negative feedback modulation. Társ szerzőkkel, *Proc. Natl. Acad. Sci. USA* (1985) 82. 8775–8780.

Neurochemical, electrophysiological and immunocytochemical evidence for a noradrenergic link between the sympathetic nervous system and thymocytes. Társ szerzőkkel, *Neuroscience* (1995) 68. 1263–1276.

Role of high-affinity receptors and membrane transporters in nonsynaptic communication and drug action in the CNS. *Pharmacological Reviews* (2000) 52. 63–89.

The sympathetic nerve – an integrative interface between two supersystems: the brain and the immune system. Társ szerzőkkel *Pharmacological Reviews* (2000) 52. 595–638.

The role of extracellular adenosine in chemical neurotransmission in the hippocampus and Basal Ganglia. Pharmacological and clinical aspects. Társ szerzővel, *Current Topics in Medicinal Chemistry* 11 (2011) 8. 1034–1046.

Fast two-photon in vivo imaging with three-dimensional random-access scanning in large tissue volumes. Társszerzőkkel, *Nature Methods* 8–9 (2012) 2. 201–208.

Neurochemical changes in the mouse hippocampus underlying the antidepressant effect of genetic deletion of P2X7 receptors. Társszerzőkkel, *PlosOne* 8 (2013) 6. e66547.

CD39 and CD73 in immunity and inflammation. Társszerzőkkel, *Trends in Molecular Medicine* 19 (2013) 6. 355–367.

Hypervulnerability to sound exposure through impaired adaptive proliferation of peroxisomes. Társszerzőkkel, *Cell* 163 (2015) 4. 894–906.

Contribution of analog signaling to neurotransmitter interactions and behavior: Role of transporter-mediated nonquantal dopamine release. Társszerzőkkel *Physiological Reports* 9 (2021) 21. e15088.